

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Marts 2023

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Danmarks indsats i Arktis

Opfølgning i sagen om Danmarks indsats i Arktis (beretning nr. 16/2012)

7. marts 2023

RN 705/23

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om Danmarks indsats i Arktis, som blev indledt med en beretning i 2013. Beretningen handlede om de danske myndigheds indsats for sikker sejlads, SAR-beredskabet (Search and Rescue) samt havmiljø og havmiljøberedskab i rigsfællesskabets dele af Arktis, dvs. Færøerne og Grønland. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 21. februar 2014, 1. november 2016, 12. juni 2018 og 24. marts 2021.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Geodatastyrelsens nye produktionssystem er i fuld drift, og at systemet har bidraget til, at styrelsen siden har indfriet de planlagte årlige mål for produktionen af grønlandske søkort, så det sikres, at den samlede produktion af søkort realiseres inden udgangen af 2026. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i september 2013 en beretning om Danmarks indsats i Arktis.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det foruroligende, at Danmarks indsats ikke i alle tilfælde var tilpasset de ændrede risici for mennesker og miljø, som følger af den øgede sejlads i de grønlandske farvande.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningsspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningsspunkt	Status
1. Statsministeriets præcisering af ansvarsfordelingen mellem Justitsministeriet og Forsvarsministeriet for eftersøgnings- og redningsberedskabet (SAR).	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 21. februar 2014.
2. Erhvervs- og Vækstministeriets implementering af skærpede nationale tiltag og løbende afklaring af, hvordan internationale og nationale tiltag bedst kan forebygge skibssulykker i de grønlandske farvande.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 1. november 2016.
3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at sikre, at produktionen af søkort for Grønland følger den fastlagte plan frem mod målet om 73 søkort i 2018 (Geodatastyrelsen overgik fra Miljøministeriet til Energi-, Forsyning- og Klimaministeriet i juni 2015 og til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet i juni 2019).	Behandles i dette notat.
4. Forsvarsministeriets kontrol med skibe i grønlandske farvande ved at gennemføre havmiljøanråb.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 12. juni 2018.
5. Forsvarsministeriets initiativ for at få havmiljøspecialister ombord på Forsvarets skibe i Arktis og ministerens initiativer – baseret på resultaterne af analysen af opgaveløsningen i Arktis – på SAR-området og til bekæmpelse af havmiljøforurening.	Første del af opfølgningsspektet om ombordværende havmiljøspecialister er afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 1. november 2016. Sidste del er afsluttet med notat til Statsrevisorerne af 12. juni 2018.
6. Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering af behovet for opdatering af retsgrundlaget for beskyttelse af havmiljøet, herunder om Miljø- og Fødevarerministeriet og Forsvarsministeriet vurderer, om opfølgningen på havmiljøanordningen kan styrkes.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 12. juni 2018.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på det punkt, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets initiativer i forhold til det udestående opfølgingspunkt. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Gennemgangen er baseret på brevveksling med ministeriet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets produktion af søkort for Grønland

7. Statsrevisorerne bemærkede, at det med de ændrede risici var særligt væsentligt, at de danske myndigheder styrkede de forebyggende indsatser i Arktis.

8. Det fremgik af beretningen, at Geodatastyrelsen opdaterer og udarbejder nye søkort for bl.a. at undgå skibssulykker i de grønlandske farvande. Produktionen skulle øges væsentligt for at nå det fastsatte mål om 73 søkort i 2018. Forudsætningen for at nå målet var et nyt produktionssystem til produktion af søkort, som krævede udvikling. Geodatastyrelsen ville prioritere udviklingen af produktionssystemet for at sikre, at målet om de 73 nye søkort i 2018 kunne nås.

9. Miljøministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Geodatastyrelsens produktionssystem løbende blev optimeret for at opnå en gradvist øget produktion pr. år frem mod 2018.

10. Rigsrevisionen konstaterede i notat til Statsrevisorerne af 1. november 2016, at samarbejdsaftalen mellem Geodatastyrelsen og Grønlands Selvstyre om levering af søkort var under genforhandling. Det skyldtes, at produktionsmålet for 2018 ikke kunne nås på grund af Geodatastyrelsens udflytning til Aalborg i 2016.

11. Rigsrevisionen konstaterede i notat til Statsrevisorerne af 12. juni 2018, at der endnu ikke forelå en ny plan for Geodatastyrelsens produktion af grønlandske søkort, og at der ikke var færdiggjort grønlandske søkort i 2016 eller i 2017. Der var derfor ingen viden om, hvornår det sidste af de 73 oprindeligt planlagte søkort kunne leveres. Geodatastyrelsen vurderede, at produktionen frem til udgangen af 2020 ville være under genetablering.

12. Det fremgik af notat til Statsrevisorerne 24. marts 2021, at den danske stat og Grønlands Selvstyre i efteråret 2018 indgik en samarbejdsaftale om en ny produktionsplan for de resterende 41 søkort. Aftalen blev justeret i efteråret 2020 og betød, at det sidste søkort skulle leveres i 2026. Rigsrevisionen konstaterede i notatet, at Geodatastyrelsen havde et produktionsefterslæb på grund af COVID-19, men at styrelsen forventede at kunne opfylde produktionsmålet i 2026. Rigsrevisionen konstaterede desuden, at Geodatastyrelsen forventede, at det nye produktionssystem blev endeligt implementeret medio 2021.

13. Tabel 1 viser status primo 2023 for produktionen af søkort efter den nye aftale med Grønlands Selvstyre.

Tabel 1
Geodatastyrelsens planlagte og realiserede produktion af søkort for at opfylde samarbejds-
aftalen fra 2018 (justeret i 2020)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Planlagt i alt – akkumuleret	34	37	41	43	49	55	61	67	73	
Planlagt årlig søkortproduktion	2	3	4	2	6	6	6	6	6	41
Realiseret søkortproduktion, primo 2023	2	3	0	6	6					
Realiseret i alt, akkumuleret primo 2023	34	37	37	43	49					
Samlet efterslæb +/- primo 2023	-	-	+4	-	-					

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Geodatastyrelsen.

Det fremgår af tabel 1, at Geodatastyrelsen i perioden frem til begyndelsen af 2023 har produceret 49 af de 73 søkort, der skal leveres ved udgangen af 2026. Det fremgår også af tabellen, at Geodatastyrelsen i 2021 har indhentet efterslæbet fra 2020 på 4 søkort, og at styrelsen har fastholdt produktionen i 2022.

Geodatastyrelsen har oplyst, at styrelsen implementerede det nye produktionssystem i april 2021, og at produktionssystemet siden har været i fuld drift.

14. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Geodatastyrelsens nye produktionssystem er i fuld drift, og at systemet har bidraget til, at styrelsen har indfriet de planlagte årlige mål for produktionen af grønlandske søkort, så det sikres, at den samlede produktion af søkort realiseres inden udgangen af 2026. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Birgitte Hansen